

החלטות וועדת מכסות (חלב בקר) בישיבתה (בזום) מיום 26/11/24
(ישיבה מספר 13)

חברי הועדה: איציק שניידר, הלל מלכה
משקיף: פרץ שורק
משתתפים נוספים: אלי ג'ורנו, עו"ד עילית סקפה לנדאו, ערן פישמן

טרם מונה נציג נוסף מטעם משרד החקלאות, במקום זיו בר נחום.

להלן הנושאים שנדונו על ידי הועדה:

1. אישור פרוטוקול מיום 30/10/24 - הפרוטוקול הועבר לצדדים ומאושר על ידם.

2. בקשה לסיום היתר שותפות -

הבקשה הוגשה בהסכמה.

החלטה -

היתר השותפות יסתיים ביום 31/12/2024 כמבוקש.
יש לשלוח ליצרנים הודעה כי בהתאם להודעתם, היתר השותפות מסתיים בסוף השנה ועל כל אחד מהצדדים להודיע לוועדת המכסות על המשך ייצור החלב על ידו.

3. בקשות להיתר אומנה בשל נסיבות משקיות, לפי פרק ה' לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד - 2024

(א) **היצרנית - רצ"ב הבקשה.**

מבקשת היתר להעביר המכסה לאומנה החל מאוגוסט 2024 (שנה ראשונה).
הבקשה מוגשת בשל הצורך בתהליך פיתוח ושדרוג של הרפת הכולל בניית סככות ומעבר לממשק סככה מרחבית בשלוחת החולבות.
היצרנית החליטה על רכישת מלוא המכסה של היצרן השותף עמה במהלך שנת 2024 והיקף מכסתה המעודכן הינו כ - 1.346 מיליון ליטרים.
לטענתם החלו בעבודות ברפת ואלו נעצרו בשל המלחמה ובשל מצב הרפת והיות ולטענתם לא יכולים לעבור חורף נוסף עד לשדרוג הצפוי, הפסיקו את פעילותם.

מצורפות תמונות והיתר בנייה.

בשלב זה, מכרו את כל הפרות והפסיקו את הייצור.

דיון והחלטה -

לאור הנסיבות שהוצגו והמסמכים שצורפו לתמוך בבקשה, הוועדה מקבלת את הבקשה.

הוועדה מתרשמת כי אכן מדובר בנבצרות זמנית, נוכח הצורך בשדרוג הרפת והיצרנית הציגה רצינות ופעולות ממשיות שנעשות על ידה לחזור לייצור חלב במשקה

יחד עם זאת, היות והבקשה מוגשת בסוף השנה, היות ובשלב זה לא נעשית פנייה נוספת ליצרנים מאמנים (יצוין, כי פנייה אחרונה נעשתה בתחילת החודש הנוכחי ועדיין נותרת בידנו מכסה מאושרת באומנה שלא הועברה ליצרנים מאמנים).

אשר על כן, הבקשה אינה רלוונטית לשנת 2024. באשר לשנת 2025, יש להבהיר ליצרנית כי היתר האומנה הוא שנתי ביחס לכל המכסה ולכן בשנת 2025 לא תוכל להתחיל בייצור במשקה אף אם יסתיימו העבודות הנדרשות לשדרוג הרפת.

יש לבדוק עם היצרנית האם היא מעוניינת בהיתר האומנה לשנת 2025, על אף האמור ולהחתימה על טופס בו מובהר כי בשנת שבה ניתן ההיתר לא ניתן לייצר את המכסה, לרבות בשותפות, וגם לא ניתן להעבירה בהליך העברת מכסות.

על מנת להימנע מהחלטה שתקבל בחוסר הבנה, יש לבהיר את הדברים גם בכתב וגם בשיחה טלפונית.

(ב) היצרנים – רצ"ב הבקשה.

קיבלו היתר אומנה בשנים 2023 (היתר אומנה חלקי) וב – 2024. בשנת 2024, ההיתר ניתן בתחילת השנה אך היות ולא היה ביקוש למכסה, רק בפנייה שביצענו בסוף חודש אוקטובר, היה ביקוש לקבלת מכסת היצרנים והיא הועברה לייצור במלואה.

היצרנים לא מפרטים את הסיבות להמשך מתן ההיתר ומה מצב הרפת כיום.

(ג) היצרנית – רצ"ב הבקשה.

היצרנית קיבלה היתר אומנה בשנים 2023 ו – 2024. בבקשה מבקשת להמשיך את היתר האומנה ללא כל נימוק או הסבר לגבי מצב הרפת והתכנית להמשך ייצור החלב.

החלטה לגבי סעיפים (ב) ו (ג) –

הוועדה מקבלת את מסמך הקריטריונים שהוצג ורצ"ב. כל בקשה תיבחן לגופה בהתאם לנסיבות שיוצגו אך על המבקשים לכלול בבקשתם התייחסות לסעיפים הרלוונטיים במסמך ולצרף אסמכתאות ככל שיש בידם.

במסגרת זו על כל מבקש להציג, בין היתר, מהי סיבת הבקשה, מהן התכניות שלו לחזור לייצור חלב והאם באופן עצמאי או במסגרת שותפות, מה ההליכים הנדרשים מהם לחזור לייצור חלב, מה מצב הרפת בפועל ומי עתיד לעבוד מטעמו ברפת. ככל שמדובר בהארכת היתר לשנה שנייה או שלישית, על היצרן להציג מה בוצע על ידו לקדם את המשך ייצור החלב.

בקשה שלא תוצג בפירוט ותלווה במסמכים להוכחת הטיעונים העולים ממנה, לא יינתן היתר אומנה.

4. בקשות להיתר אומנה לפי תקנה 28 לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2024, בשל הטלת סגר על המשק

רצ"ב הבקשה + הודעה על הסרת הסגר וכן תכנית ייצור לשנת 2025.

הרפת הייתה בהסגר למעלה משנתיים וההסגר הוסר בחודש אוקטובר 2024.

בבקשה פירוט הנסיבות – המתה של 240 פרות מתוכן 45 פרות ועגלות הרות.

על פי תכנית הייצור לשנת 2025, נוכח תת ביצוע צפוי של 590 אלף ליטרים, מבקשים להעביר מכסה זו במסגרת היתר אומנה למשקים מאמנים.

החלטה –

בנסיבות שהוצגו, נוכח הטלת הסגר ובהתאם לתקנה 28 לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2014, המאפשר לוועדה מתן היתר אומנה עד חצי שנה מהסרת הסגר, הוועדה מקבלת הבקשה להיתר אומנה בהיקף של 590,000 ליטרים שייצרו אצל היצרנים על פי הבקשה, בכפוף לקבלת מסמך של "יצרן מאמן" חתום על ידם.

5. בקשות להיתר אומנה לפי תקנה 28 לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2024, בשל מצב מיוחד בעורף

לוועדה הוצגו 3 בקשות המפרטות את הנסיבות בגינן מבוקש לקבל את ההיתר וכן נתונים רלוונטיים נוספים.

דיון בנוגע לבקשות המועלות בסעיפים (א) עד (ג) –

תקנה 28 (א) לתקנות קביעת מכסות חלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2014 קובעת כדלקמן;

"על אף האמור בתקנה 28, ועדת המכסות רשאית לתת ליצרן היתר לייצר חלב במשקו של אחר לפי סעיף 7(ה)1 לחוק, בנוגע למלוא מכסתו או לחלקה, לנוכח פגיעה ביכולתו להמשיך בייצור החלב במשקו בשל נסיבות שבעטיין הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951

איציק שניידר – בנסיבות המתוארות בכל שלושת הבקשות, לא מדובר בפגיעה ביכולתם של היצרנים להמשיך בייצור חלב בשל המלחמה. היצרנים קיבלו בשנת 2024 תוספת מכסה משמעותית וגם זכות לרכישת מכסה בהיקף גבוה מהרגיל והדבר הביא להגדלת משמעותית ביותר במכסה שנקבעה להם.

הלל מלכה – אני רואה באופן שונה את המצב של היצרנים בעוטף בהשוואה ליצרנים שאינם בעוטף ולא נפגעו מהמלחמה. יחד עם זאת, אני מסכים כי בנסיבות שתוארו, בגינן מבוקש ההיתר, והיות והיקף ייצור החלב על ידי המבקשים הוא מעבר למכסה שנקבעה להם לפני המלחמה, הרי שלא מדובר בפגיעה בייצור וכי אין הצדקה לאשר היתר אומנה בנסיבות אלה בהם מכסתם נוכח הגדלת מכסתם באופן משמעותי, הם לא יכולים לייצר את מלוא המכסה בשנה הבאה.

החלטה –

הוועדה אינה מקבלת את הבקשות להיתר אומנה חלקי של המבקשים.

בהתאם לקריטריונים שחברי הוועדה מקבלים במסמך המצורף לאישור היתרי אומנה, ונוכח תקנה 28 לתקנות קביעת מכסות חלב, על המבקש להציג פגיעה בייצור נוכח המצב המיוחד בעורף ועל ועדת המכסות להשתכנע כי קיים קשר סיבתי בין המצב המיוחד בעורף לבין הפגיעה בייצור שמצריכה היתר אומנה ביחס לחלק מהמכסה שנקבעה ליצרן.

לא כך במקרים שהוצגו בפנינו, בהם מבוקש היתר אומנה נוכח הגדלה משמעותית במכסת היצרנים.

יודגש, כי בשלושת המקרים יש גידול משמעותי בייצור בשנת 2024 ביחס לשנה קודמת אך נוכח הגידול המשמעותי במכסה, נדרשים מהם מהלכים נוספים על מנת לייצר את מלוא המכסה החדשה.

עוד יובהר, כי ועדת המכסות לא תפגע במכסת היצרנים בשל תת ביצוע והזכות במכסה תישמר לזכותם אף אם לא יעמדו בייצור מלוא מכסתם בשנת 2025.

6. בקשה להגדלת מכסת חלב

רצ"ב הבקשה. הנ"ל מייצרים בהיתר שותפות.

דיון והחלטה –

על אף הנסיבות הקשות של המשפחה, אנו חוזרים על החלטות קודמות בעניין המבקשים לפיהם לא ניתן להיעתר לבקשתם.

הגדלת מכסה מתאפשרת רק בעת הגדלת המכסה הארצית ובהתאם לקריטריונים שנקבעים בתקנות.

בשנת 2025, אנו לא צופים הגדלה של המכסה הארצית ולכן לא צפויה הגדלת מכסה ליצרני החלב.

ככל שתאושר מכסה במסגרת היתרי אומנה, ייתכן והיצרנים יהיו זכאים לקבל מנת מכסה לייצור באומנה בשנת 2025.

7. 2 בקשות להעברת מכסה באופן זמני בעקבות פטירת יצרן

המכסה תירשם כמבוקש, באופן זמני, עד סוף 2025 או עד להסדרת רישום הזכויות במשק על שם המבקשים, המוקדם שביניהם, בהתאם לתקנה 34(א) לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2014.

8. העברת מכסה מרישום זמני לרישום קבוע לאחר הצגת אישור זכויות בקרקע

רצ"ב 3 בקשות, שבהם המכסה נרשמה על שם היצרנים הרשומות, באופן זמני, עד להצגת אישור זכויות בקרקע, ומכאן שמלבד אישור הזכויות, היצרנים עומדים בכל התנאים לפי סעיף 7(ג) לחוק תכנון משק החלב, התשע"א – 2011 כממשיכים במשק. כעת הציגו אישור זכויות על שמם.

החלטה -

לאור האמור, יש לרשום המכסה על שם היצרנים כ"רישום שנתי קבוע" ולא באופן זמני כפי שנעשה לפי תקנה 34 לתקנות קביעת מכסות חלב.

9. החלטות לעניין המשך הקצאת מכסות המוקצות ליצרנים באופן זמני

(1) דיון בהארכת רישום זמני לשנת 2025, לפי תקנה 34(ב) לתקופה של עד 3 שנים סה"כ (5 יצרנים).
הרישום הזמני הוארך לכולם.

(2) דיון בהארכת רישום זמני לשנת 2025, לפי תקנה 34(ג), לאחר שלוש שנים ועד לתקופה מצטברת של 6 שנים סה"כ (12 יצרנים).
הרישום הזמני הוארך ל 11 יצרנים ויצרן אחד מעוכב נוכח הפסקת ייצור.

(3) דיון לעניין יצרנים שנמצאים ברישום זמני 6 שנים, ואין לוועדה סמכות על פי התקנות להאריך את הרישום הזמני לשנה נוספת (2 יצרנים).

על פי תקנה 34 לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2014, לא ניתן להאריך מכסה באופן זמני לתקופה מצטברת העולה על 6 שנים.

יחד עם זאת, נוכח המשמעויות של אי הקצאת מכסה שתביא לסגירת הרפתות, ובהתאם להחלטות קודמת של וועדת המכסות בעניין זה במקרים בודדים שהוועדה נדרשה לסוגיה זו בעבר, החליטה הוועדה, כי על מנת להפחית ככל הניתן את הפגיעה ביצרנים שללא מכסה יאלצו לסגור את הרפת, תוקצה ליצרנים מכסה זמנית לשנה נוספת בהיקף של 80% מהמכסה לה הם זכאים.

החלטה זו ניתנת כאמור, לפני משורת הדין, ועל מנת למזער את הפגיעה בהמשך ייצור החלב על ידי היצרנים הרשומים, על אף שהרישום הוא זמני ותקנה 34 לתקנות קביעת מכסות חלב אינה מאפשרת את הארכת הרישום הזמני.

במידה והיצרן יציג עד סוף השנה, אישור זכויות במשק על שמו, תוחזר לו המכסה שנגרעה כאמור, לאותה שנה.

יש להחתים את היצרנים על תצהיר לגבי התחייבות הרישום והפחתת המכסה. לא ניתן להתחייב לגבי הקצאת המכסה לשנה נוספת ככל שלא יעבירו אישור בדבר העברת הזכויות כנדרש.

הלל מלכה, חבר

טרם מונה מחליף

איציק שניידר, יו"ר